KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2017/996,

9. juuni 2017,

millega luuakse süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise Euroopa labor Euroopa teadusuuringute taristu konsortsiumina (ECCSEL ERIC)

(teatavaks tehtud numbri C(2017) 3875 all)

(Ainult hollandi-, inglis-, itaalia- ja prantsuskeelne tekst on autentsed)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2009. aasta määrust (EÜ) nr 723/2009 Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumi (ERIC) käsitleva ühenduse õigusliku raamistiku kohta, ([1]) eriti selle artikli 6 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

(1) Itaalia, Madalmaad, Norra, Prantsusmaa ja Ühendkuningriik on palunud komisjonil luua süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise Euroopa labori Euroopa teadusuuringute taristu konsortsiumina (ECCSEL ERIC). Eespool nimetatud riigid on kokku leppinud, et konsortsiumi ECCSEL ERIC asukohaliikmesriik on Norra.

(2) Kuna Ühendkuningriik teatas 29. märtsil 2017 oma kavatsusest liidust välja astuda, lõpetatakse vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 50 aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes väljaastumislepingu jõustumise kuupäeval või lepingu puudumise korral kahe aasta möödumisel kõnealuse teate esitamisest, kui Euroopa Ülemkogu ei otsusta kokkuleppel Ühendkuningriigiga seda tähtaega pikendada. Sellest tulenevalt ja ilma et see piiraks väljaastumislepingu sätete kohaldamist, kohaldatakse käesolevat rakendusotsust üksnes nii kaua, kui Ühendkuningriik on liikmesriik.

(3) Vastavalt EMP ühiskomitee otsusele nr 72/2015 ([2]) hõlmab Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) leping määrust (EÜ) nr 723/2009.

(4) Komisjon hindas taotlust vastavalt määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 5 lõikele 2 ja jõudis järeldusele, et see vastab nimetatud määruses sätestatud nõuetele.

(5) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 20 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Luuakse süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise Euroopa labor Euroopa teadusuuringute taristu konsortsiumina (ECCSEL ERIC).

2. Konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirja olulised osad on sätestatud lisas.

([1]) ELT L 206, 8.8.2009, lk 1.
([2]) EMP ühiskomitee 20. märtsi 2015. aasta otsus nr 72/2015, millega muudetakse EMP lepingu protokolli nr 31 koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust (ELT L 129, 19.5.2016, lk 85).

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile, Madalmaade Kuningriigile, Norra Kuningriigile, Prantsuse Vabariigile ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile.

Brüssel, 9. juuni 2017

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Carlos MOEDAS

LISA

KONSORTSIUMI ECCSEL ERIC PÕHIKIRJA OLULISED OSAD

Konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirja olulised osad määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 6 lõike 3 tähenduses on põhikirja järgmised artiklid ja lõiked.

1. **Ülesanded ja tegevus**

(konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirja artikkel 2)

1. Konsortsiumiga ECCSEL ERIC luuakse hajutatud maailmatasemel teadusuuringutaristu ja seda haldav keskus, kes vastutab mitut ühise nimetuse „ECCSEL ERIC“ all toimivat teadusrajatist hõlmava kooskõlastatud tegevuse eest.

   a) ECCSEL ERIC kooskõlastab hajutatud taristusse kuuluvate teadusrajatiste kasutamist ning kavasid nende uuendamiseks ja uuteks investeeringuteks. ECCSEL ERIC tagab rahvusvahelise avatud juurdepääsu kõnealusele taristule. Peale selle toetab ECCSEL ERIC oma võimaluste ja pädevuse piires asjaomaste teadusrajatiste omanikke nende püüdlustes tõhustada kõnealuste rajatiste toimimist ja neid uuendada ning luua uusi rajatisi.

   b) ECCSEL ERIC hõlbustab kõrgetasemeliste eksperimentaaluuringute tegemist uute ja tõhusamate CO_2 kogumise, transpordi ja säilitamise meetodite valdkonnas ning näeb ette nende ärilist kasutuselevõttu perioodil 2020–2030 ja pärast aastat 2030. Üldkogu võib tulevikus otsustada laiendada konsortsiumi ECCSEL ERIC tegevust nii, et see hõlmaks CO_2 kasutamist (süsinikdioksiidi kogumine, kasutamine ja säilitamine) ka muul viisil kui fossiilkütuste suuremal määral taaskasutamine.

   c) ECCSEL ERIC ei oma ise teadusrajatisi ega halda neid. Üldkogu võib siiski tulevikus otsustada, et ECCSEL ERIC hakkab investeerima oma teadusrajatistesse või neid haldama. Vastavalt artikli 9 lõike 2 punktile a võivad liikmed ja vaatlejad, kes ei soovi selliste rajatiste rahastamises osaleda, sellest loobuda.

2. ECCSEL ERIC teeb prioriteetsetes valdkondades tehtavateks teadusuuringuteks vajalikud rajatised rahvusvahelisele teaduskogukonnale kättesaadavaks. Sellega soodustab ECCSEL ERIC tehnika arengu piiride nihutamist praeguseks saavutatud tasemest kaugemale, kiirendades seeläbi süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise lahenduste turuletoomist ja rakendamist. Selle tegevuse raames suunab ECCSEL ERIC oma prioriteetidest lähtuvalt tähelepanu tipptasemel teadlaste tegevusele süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise valdkonnas ning toetab seda. ECCSEL ERIC koostab ainulaadsete teadusrajatiste väga kõrgetasemelise loetelu ning võimaldab eelkõige Euroopa, kuid ka muudele süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamisega tegelevatele kogukondadele juurdepääsu nendele võimalustele.

3. ECCSEL ERIC luuakse ja selle tegevus toimub mittetulunduslikel alustel.

4. Ilma et see piiraks artikli 2 lõikes 3 sätestatud keskse põhimõtte kohaldamist, võib ECCSEL ERIC tegeleda piiratud ulatuses majandustegevusega, kui see on tihedalt seotud konsortsiumi põhiülesannetega ega ohusta nende täitmist.

2. **Nimi, asukoht ja töökeel**

(konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirja artikkel 1)

1. Luuakse Euroopa teadusuuringute hajutatud taristu konsortsium nimega „Süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise Euroopa labor Euroopa teadusuuringute taristu konsortsiumina“ (edaspidi „ECCSEL ERIC“).

2. Konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirjajärgne asukoht on Norras Trondheimis.

3. **Kestus**

(konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirja artikkel 21)

ECCSEL ERIC luuakse määramata ajaks.

4. **Tegevuse lõpetamine**

(konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirja artikkel 23)

1. Üldkogu võib kahekolmandikulise häälteenamusega otsustada konsortsiumi ECCSEL ERIC tegevuse lõpetada.

2. Pärast konsortsiumi ECCSEL ERIC tegevuse lõpetamise otsuse vastuvõtmist teavitab ECCSEL ERIC sellest otsusest viivitamata ja igal juhul kümne päeva jooksul Euroopa Komisjoni.

3. Pärast konsortsiumi ECCSEL ERIC võlgade tasumist järele jäänud vara jagatakse liikmete vahel proportsionaalselt konsortsiumile makstud iga liikme kumuleerunud aastatasudega, nagu on sätestatud põhikirja II lisas.

4. ECCSEL ERIC teavitab pärast tegevuse lõpetamise menetluse lõpuleviimist sellest viivitamata ja igal juhul kümne päeva jooksul Euroopa Komisjoni.

5. ECCSEL ERIC lakkab eksisteerimast päeval, mil Euroopa Komisjon avaldab sellekohase teate *Euroopa Liidu Teatajas*.

5. **Vastutus**

(konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirja artikkel 13)

1. ECCSEL ERIC vastutab oma võlgade eest.

2. Liikmed ei vastuta ühiselt konsortsiumi ECCSEL ERIC võlgade eest. Iga liige vastutab konsortsiumi ECCSEL ERIC võlgade eest üksnes oma sissemaksete ulatuses.

3. ECCSEL ERIC kindlustab ennast nõuetekohaselt konsortsiumi ECCSEL ERIC loomise ja tegevusega seotud riskide vastu.

6. **Juurdepääsu põhimõtted**

(konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirja artikkel 18)

1. Asjaomase riigi iga rajatise puhul, mis kuulub konsortsiumi ECCSEL taristusse, tuleb rahvusvahelisele teaduskogukonnale võimaldada kasutada olulist osa uuringuteks ette nähtud ajast. Üldkogu eraldab teatava osa kasutada olevast juurdepääsuajast teadlastele riikidest, kes ei ole konsortsiumi ECCSEL ERIC liikmed.

2. ECCSEL ERIC ja teadusrajatiste omanikud sõlmivad eraldi lepingud selle kohta, kui suur osa uuringuteks ette nähtud ajast eraldatakse rahvusvahelisele teaduskogukonnale ja millised on juurdepääsu tingimused.

3. Juurdepääs konsortsiumi ECCSEL ERIC rajatistele tagatakse teadlastele ja üliõpilastele. Juurdepääs antakse konkurentsipõhiselt vastastikuse eksperdihinnangu alusel pärast taotluste õiglast ja läbipaistvat menetlemist. Konkurentsi kriteeriumid on teaduse tipptase ja üldkogu otsusel põhinev uuringute olulisus seoses konsortsiumi ECCSEL ERIC strateegiliste kavadega.

4. Kasutajad kannavad kõik juurdepääsukulud ja materjalidega, sealhulgas kasutajale kuuluvate proovide ja seadmetega, seotud kulud. Juurdepääsukulud põhinevad konsortsiumi ECCSEL ERIC iga rajatise puhul kehtestatud tasumääradel.

5. ECCSEL ERIC võib kehtestada autentimis- ja autoriseerimissüsteemi, millega tagatakse, et sisse pääsevad ja rajatist saavad kasutada üksnes isikud, kellel on rajatisele juurdepääsu õigus. ECCSEL ERIC võib otsustada, et liikmete ja vaatlejate teadlastele tagatakse juurdepääs üksnes juhul, kui liikmed ja vaatlejad kohustuvad sellisest süsteemist kinni pidama.

6. Kasutajate suhtes kohaldatavad üksikasjalikud juurdepääsupõhimõtted, mille üldkogu on heaks kiitnud, tehakse avalikult kättesaadavaks.

7. **Teadusuuringute taristu koordineerimiskomitee, teadusnõukogu ning eetika- ja keskkonnaküsimuste nõuandekogu**

(konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirja artikkel 11)

Teadusnõukogu

a) Üldkogu määrab sõltumatusse teadusnõukogusse kuni kuus väljapaistvat sõltumatut ja kogenud teadlast mis tahes riigist. Nõukogu liikmed määratakse direktori ettepaneku alusel; direktor peab selles küsimuses nõu teadusnõukoguga ja teadusuuringute taristu koordineerimiskomiteega. Nõukogu liikme ametiaeg on kolm aastat. Ametiaega võib pikendada üks kord. Nõukogusse ei saa määrata üldkogu delegaate.

b) Direktor peab teadusnõukoguga vähemalt kord aastas nõu konsortsiumi ECCSEL ERIC pakutavate teenuste teadusliku kvaliteedi ning organisatsiooni teaduspoliitika, menetluskorra ja tulevikuplaanide üle.

c) Teadusnõukogu esitab direktori kaudu üldkogule igal aastal kirjaliku aruande oma tegevuse kohta. Direktor esitab kõnealuse aruande üldkogule koos oma märkuste ja võimalike soovitustega.

8. **Teabe levitamise põhimõtted**

(konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirja artikkel 19)

1. Vastavalt üldkogu vastu võetud põhimõtetele teabe levitamise kohta on konsortsiumi ECCSEL ERIC teadusuuringute tulemused ja andmed avalikult kättesaadavad. Uuringute tulemuste ja andmete jagamisel huvitatud isikutele ei küsita muid tasusid peale teabe levitamisega seotud tasude. Käesolevas sättes mõistetakse konsortsiumi ECCSEL ERIC teadusuuringute tulemuste ja andmete all selliseid teadusuuringute tulemusi ja andmeid, mille on süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise valdkonnas saanud konsortsiumi ECCSEL ERIC taristusse kuuluvate rajatiste omanikud.

2. ECCSEL ERIC levitab ühiskonnas aktiivselt konsortsiumi teadusuuringute tulemusi, et neid saaks aktiivselt kasutada asjaomase poliitika väljatöötamiseks ja süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamiseks.

3. ECCSEL ERIC edendab konsortsiumisisest koostööd ja levitab selle tulemusi ning innustab teadlasi algatama uusi innovaatilisi projekte ja võimaluse korral kasutama konsortsiumi ECCSEL ERIC tulemusi kõrghariduses.

4. ECCSEL ERIC innustab üldjuhul konsortsiumi teadusuuringute tulemuste kasutajaid tegema oma uuringutulemused avalikult kättesaadavaks ning kohustab kasutajaid konsortsiumi ECCSEL ERIC raames võimaldatud juurdepääsu sobival viisil reklaamima.

5. Kõnealused teabe levitamise põhimõtted hõlmavad eri sihtrühmi, kelleni jõudmiseks kasutatakse mitut kanalit. ECCSEL ERIC märgitakse nõuetekohaselt ära kõikides väljaannetes, milles käsitletakse selles konsortsiumis või sellega koostöös saadud tulemusi ja teadmisi.

9. **Intellektuaalomandiõigusi käsitlevad põhimõtted**

(konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirja artikkel 20)

1. Kooskõlas käesoleva põhikirja eesmärkidega tuleb mõistet „intellektuaalomand“ käsitada 14. juulil 1967. aastal sõlmitud Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni asutamise konventsiooni artikli 2 kohaselt.

2. Intellektuaalomandi küsimustes reguleerivad liikmetevahelisi suhteid liikmesriikide õigusaktid ning asjakohased rahvusvahelised õigusnormid.

3. Intellektuaalomand, mille konsortsiumi liige teeb konsortsiumile ECCSEL ERIC kättesaadavaks, jääb asjaomase intellektuaalomandiõiguse algse valdaja omandisse. Kui selline omand tekib konsortsiumi ECCSEL ERIC otsetoetuse või mitterahalise toetuse teel rahastatud töö tulemusena, kuulub see konsortsiumile, kui ei ole kokku lepitud, et asjaomane intellektuaalomand kuulub selle loonud liikmele. Juurdepääsust tulenevat võimalikku majanduslikku väärtust, mis ületab makstud tasu, ei käsitata projekti konsortsiumipoolse rahastamisena.

4. ECCSEL ERIC tagab, et kasutajad on nõus tulemustele juurdepääsu tingimuste ja tulemusi käsitlevate intellektuaalomandiõiguste tingimustega ning et tulemuste ja õiguste säilitamisel ja kasutamisel kohaldatakse sobivaid turvameetmeid.

5. ECCSEL ERIC kehtestab korra uuringuandmete ja -teabe turvalisuse ja konfidentsiaalsuse väidetava rikkumise juhtumite uurimiseks.

6. ECCSEL ERIC tagab teadlastele juhiste andmise kaudu, et teadustegevus, milles kasutatakse konsortsiumi ECCSEL ERIC kaudu kättesaadavaks tehtud materjale, toimub omanike õigusi tunnustaval viisil.

7. Üksikasjalikud intellektuaalomandiõigusi käsitlevad põhimõtted, mille üldkogu heaks kiidab, lepitakse eraldi kokku konsortsiumi ECCSEL ERIC tegevusse kaasatud rajatisi haldavate isikutega.

10. **Töötajate töölevõtmine**

(konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirja artikkel 17)

1. ECCSEL ERIC tagab tööandjana kõigile võrdsed võimalused. Konsortsiumi ECCSEL ERIC töötajaid valitakse läbipaistvalt, mittediskrimineerivalt ja võrdseid võimalusi austavalt.

2. Töölepingute puhul järgitakse selle riigi kohaldatavaid õigusnorme, kus töötaja tööle võetakse, või selle riigi õigusakte, kus ECCSEL ERIC oma tegevust läbi viib. Teave vabade töökohtade kohta konsortsiumis ECCSEL ERIC avaldatakse sobival viisil rahvusvahelisel tasandil.

3. Iga liige hõlbustab oma siseriiklike õigusaktide nõudeid silmas pidades tema jurisdiktsioonis konsortsiumi ECCSEL ERIC ülesandeid täitvate liikmete kodanike ja nende pereliikmete liikumist ja elama asumist.

11. **Hankepõhimõtted ja maksuvabastus**

(konsortsiumi ECCSEL ERIC põhikirja artikkel 16)

1. Konsortsiumi ECCSEL ERIC raames koheldakse hankekandidaate ja pakkujaid võrdselt ja mittediskrimineerivalt, sõltumata sellest, kas nad asuvad Euroopa Liidus või mitte. ECCSEL ERIC lähtub oma hankepõhimõtetes läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja konkurentsi põhimõtetest.

2. Konsortsiumi ECCSEL ERIC kõikide hangete eest vastutab direktor. Hankelepingu sõlmimise otsus avaldatakse sobival viisil koos täieliku põhjendusega. Üldkogu võtab vastu rakenduseeskirjad, milles määratletakse täpselt kõik hankemenetluse ja -kriteeriumide vajalikud üksikasjad.

3. Liikmete ja vaatlejate tehtavate hangete puhul, mis on seotud konsortsiumi ECCSEL ERIC tegevusega, võetakse nõuetekohaselt arvesse konsortsiumi ECCSEL ERIC vajadusi, tehnilisi nõudeid ja asjaomaste asutuste kehtestatud spetsifikatsioone.